

have troet paa Muligheden af og talt for den Omordning, hvorved man skulde tage fra visse større Kalb og lægge til visse mindre. Jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at der er Intet, saa forekommer det mig, der mere ligner Samlen med et stort Spørgsmaal end dette; thi hvad gaar de Herrer ud fra, hvad er deres Forudsætning? Det er det, at intet Kalb, ingen Lønning skal være saa lidet, at man ikke kan forudsætte, at den Vedkommende kan leve deraf paa en Maade, der svarer til det Livsunderhold, som vi gjennem vore Lønningslove have givet Mænd i tilsvarende Stillinger. Naar dette er deres Hensigt, da er den Vel, hvorigjennem dette naaes, sikkert den bedste; men da er en Udjevning af den Art, der beroer paa saa mangfoldige Tilfældigheder, paa ingen Maade den simpleste; den simpleste bliver den, at lønne netop i Overeensstemmelse med den Maade, vi have anvendt i andre Lønningstilfælde. — Naar man siger: Ja, men ved saaledes at lønne Præsterne af Statskassen stiller man dem fra Meninghederne, maa jeg oprigtig tilstaae, at jeg ikke forstaaer dette; jeg forstaaer ikke, at det skulde bringe dem i nærmere og velvilligere Stilling med Meninghederne, at de staae som Amtsfóruallere ligeoverfor dem. Jeg skal overmaade gjerne indrømme, at det ved mange Leiligheder kan have sin store Fordeel for Meninghederne; jeg har kjendt ikke saa Præster, der hade opgivet deres Rettigheder og selv levet knapt og mindre godt for at kunne staae Trykkløse; thi man skal lægge Mærke til, at det undertiden ikke er de Usformuende, der hde mindre villig, men dem, der skjule deres Formue. Paa den Maade ere mange Præster blevne bebragne, og jeg skal villig indrømme, at det er en Kjendsgjerning, at mangen en Præst velvilligt har eftergivet Meget, men jeg skal ogsaa holde fast ved, at mangen en Præst med den største Strengbed har paastaet, hvad han kaldte, ikke sit Løn — thi for sin Person var han villig til at give efter — men Kalbets Løn. Jeg skal bringe i Erindring, hvad der med Underviisningsministerens Vidende er blevet taalt, at Afkorder om Tienden, som havde bestaaet i 20—30 Kar, og som de Vedkommende formodede vare thinglæste og ordnede saaledes, at de ikke kunde kastes overende, ved nye Præ-

sters Tiltrædelse ere blevne kastede overende, og nye Tiendekafforder, som have tynget svært paa de Vedkommende, satte igjennem, medens Underviisningsministeren, førend den Vedkommende blev kaldet, vidste, at et Forøget af den Art var tilføede. Troer man nu, at denne nære Berøring, som strax indtraadte imellem Præsten og Menigheden, var Noget, som bragte en bedre Forstaaelse tilveie? (Er og h: Det er en Undtagelse!) Det er mindre Undtagelse, end det erede Medlem troer; men derimod skal jeg meget gjerne indrømme, at der, hvor man er gaaet ligefrem tilværks, og hvor Afkorderne ere blevne ved at bestaae, har havt Gavn deraf. Under enhver Omstændighed er Ingen uvidende om, at ligesaa mange velvillige Berøringer, der har fundet Sted mellem Præst og Menighed paa Grund af den forskjelligartede Oprævning, der har været tilstede, ligesaa mange Stridigheder, ligesaa megen Misnøje er der opstaaet derved. Derfor er det langt simplere, naar der angaaende Interessesager er saa saa Berøringer som muligt tilstede mellem Menighedsmedlemmerne og Præsten, og der kan paa ingen Maade være færre, end naar Præsten paa Amtstuen henter sin maanedlige Løn, og naar Offer og Alcidenter ere fuldkommen frie; thi saa er der ingen Interessesberøringer tilstede mellem dem. Jeg troer, at jo mere man vil overveie dette, desto mere vil man komme til den simple Erkjendelse, at kun ved uafhængigt af Sognet at give Manden som Embedsmand i Statens Tjeneste en Gage, der lidt efter lidt vøger, efterhaanden som han tjener længere, ganske i Samstemning med de Lønningslove, vi iøvrigt have givet, ville vi undgaae alle Vanstæligheder. — Her er ved denne Leilighed reist det Spørgsmaal: Hvad er den saaledes lønede Præst i Staten, er han Menighedsembedsmand, er han Statsembedsmand? Jeg siger, at han ikke er kaldet som Menighedspræst — vi kunne, som vor Forsatning nu er, ikke kalde Menighedspræster — han er af Staten kaldet som Sognepræst og har som saadan visse Bestillinger at udføre. Saalænge disse Bestillinger ikke ere afløste, vil en Præst for den Løn, der gives ham, selv om Kirken, naar den faaer sin Forsatning, naturligtvis bliver den, som kalder Præsterne,